

PRESS.ONS - NOUS

EN ROUMANIE

Le Fanzine

N° 5

Pressons
NOUS !!

Edito

PRESS.ons nous en Roumanie ! Les différents évènements en Europe qui ont fait l'actualité notamment en France visant à discriminer les communautés Roms les condamnant à la marginalisation, à la précarité, aux inégalités, aux rejets, parfois même aux violences physiques et verbales perpétrées par des assaillants, nous ont poussés à faire un travail en immersion pour mieux comprendre les réalités auxquelles s'exposent ces minorités au quotidien.

Pour construire notre réflexion, nous avons souhaité aller à la rencontre de la communauté Roms de Bucarest dans le quartier de Ferentari. Durant des siècles, ces minorités se sont imprégnées des courants culturels des pays qu'ils ont traversés pour façonner leur identité. Nous avons pu constater que les Roms restent méfiants envers les institutions qui ont participé à la construction de leur sédentarisation forcée, après avoir subi 6 siècles d'esclavage, d'extermination dans les camps nazi ou encore 50 ans de soviétisme qui a fait plonger leur culture dans l'obscurantisme, l'indifférence et l'incompréhension d'un mode de vie qui bouleversent leurs repères. Les solutions proposées, notamment par divers programmes Européens, pour améliorer l'insertion ou l'inclusion des Roms sont insuffisantes et portent sur des constats alarmants.

Nous avons fait le choix d'introduire quelques articles en Anglais, en Allemand et en Roumain afin de rendre ce document universel et accessible à un maximum de citoyens Européens.

Directeur de la publication : David CLUZEAU
 Rédacteur en chef : Jérôme LANGLASSÉ
 1er secrétaire de rédaction : Séverine RIDET
 Rédacteur : Alexandre VEIS
 Comité de rédaction : VOCHIN Michaela-Violeta, AKASAK Ensar, TEIPEN Carolin, ELAKLAH Ibrahim
 SALZMANN Cara Sasha, SCHWAB Robert Thomas, KAPPELMAYER Kacie Mercano, LILLET JELD Jesse Edwin, ZAHARIEVA-SCHMOLKE Mila Georgieva, COUDERC Lou-Andréa Emilie, DECHY Karine Solange Marie, HASLER Salomé Louise, DANGUIS Cndie Simone, VEIS Alexandre Louis, TAVARES Alexis Tarcelin, ATANGANA Zang Freddy Auxel
 Photo de couverture : Alexandre VEIS
 Photographes : Lou COUDERC, Alexandre VEIS
 Directeur artistique : Alexandre VEIS
 Traduction roumaine et anglaise : VOCHIN Michaela-Violeta
 Relecture correction anglais : Isabelle Perasso-Biard
 Impression : Diazo
 ISSN : 2273-3302

SOMMAIRE

Chapitre 1 : Roma on Romanian territory, From freedom to slavery and again to freedom

Chapitre 2 : The situation of the Roma can improve only with them Ciprian Necula-Secretar of state state of Ministerul Fondurilor

Chapitre 3 : Lorsque les Roms tentent de faire valoir leur droit Rencontre avec Hatneanu Diana-Olivier (avocate spécialisée dans la défense des minorités), "Deși la prima vedere părem o societate foarte tolerantă, de fapt nu e tocmai așa."

Chapitre 4 : A la rencontre des Roms dans le quartier de Ferentari

Chapitre 5 : Quelles actions pour la défense des Roms «Policycenter, Amnesty International, Romano ButiQ ?»

Chapitre I : Roma on Romanian territory, From freedom to slavery and back to freedom

According to the document dated back to 1385, Voivod Dan mentioned among the donations made by his uncle, Vladislav, to the Saint Antonie Monastery from Vodița, 40 families of "atigani". The word "țigan" or "atigan" does not exist in the Romani language. Its origin is the Byzantine Greek language and it was used to define a group which was considered "untouchable", "pagan", "not pure". The term "atigan" was used in 1068 by a monk at a Georgian monastery (back then part of the Byzantine empire). The historical documents reveal the fact that the word used for the ancestors of the Roma described a status given by the majority population rather than their identity. Later on, the word "țigan" was kept in the Romanian language still having a pejorative meaning. When they arrived in the Romanian Principalities, the Roma were free people that had left the Balkan Peninsula pushed by successive waves of other Roma migrants coming from Asia Minor. When they left Bulgaria and crossed the Danube to the North, there was a time when they could move freely and they could settle wherever they wanted. Religion played an important role in the enslavement of the Roma – because they were not Christians, they were considered pagans by the majority which enslaved them. While in Wallachia (Țara Românească) the Roma population was attested for the first time in 1385, it took a few more years for the same to happen in Transilvania (1416) and Moldavia (1428). It has to be noted that back when the Romanian regions were separated and they were forced into submissive state relations with the bigger regional powers.

Unlike the majority of Western countries which, from the very first contact with the "bohemians", enacted very strict laws to forbid Roma to stay for a long time in the neighborhood, the Romanian principalities accepted them and enslaved them for almost half a millennium. Although there were several attempts to free the Roma slaves starting with the XVIIIth century, the final act of liberation was released in 1856. During and after slavery, the members of the different Roma communities played a very important economic role due to their handicrafts. Their main traditional occupations were and partly still are:

- Ironmongers (make agricultural tools)
- Smith makers (repair locks, bolts, keys)
- Carriage makers (produce wheels and other parts of carriages and sledges)
- Tinmen (make roofs, rain-pipes, drains)
- Cauldroners (make and repair copper vases for domestic or religious use)
- Goldsmiths
- Woodworkers: spoon makers, chest makers, etc.
- Musicians

During communism (1948-1989) the Roma were forced to settle down and the authorities tried and partly managed to confiscate their gold. The regime emphasized the role of work in society, therefore every inhabitant of Romania irrespective of their ethnicity had a job. Another purpose of the political regime was to uniform the differences between the ethnic groups in the country. The communists tried to suppress the Roma identity and also did not recognize them as a national minority.

After 1989 when the Iron Curtain fell in Romania, the social and economic gap between the inhabitants of Romania grew and the Roma minority was another victim of a state in transition. Education and decent living standards still remain the two big sectors where the Roma are facing the biggest hardships. Progress has been made in the last years at state level, but acts of discrimination are still there and the most of the Roma minority is still affected by poverty.

Chapitre 2 : The situation of the Roma can improve only with them » Ciprian Necula- Secretar of state of Ministerul Fondurilor

The building of Romanian ministry of looks bright and modern. We're in a small conference room being excited and waiting for our first interview. The door opens and Ciprian Necula arrives. After working many years as a journalist and vocal activist he got a state secretary in April 2015, but he is still calling himself „Roma activist“ instead of a politician. Ciprian is Roma by his origin and knows about their problems in Romanian society. When we asked him about discrimination, he talked about his experiences in school.

„At school I was always getting the best grade, which is 10 in Romania. But then we had a new teacher who suddenly gave me only 7 without any obvious reason. When my mother came to school and asked him why, the teacher said that I'm a gypsy. So if he would give me a 10, should he give Romanians 15, he replied. Now as a state secretary he tries to fight stereotypes and clichés about Roma, which he said are mainly produced by media and a general lack of knowledge about Roma people. The lack of knowledge is a result of failures in the education system. For example, school books don't mention that Roma people have been slaves for hundreds of years or that they have been deported to Nazi camps during the Second World War. Through this lack of information, stereotypes are produced.

As Necula mentions that there is a tendency to reject the something foreign if you don't know about it. Necula complained about the fact, that when it comes to Roma, people always talking about social issues and not about Roma as an ethnicity. That of course shouldn't be the way a minority can be classified, because even among the Roma people there are many differences, which means you can't speak about The Roma or refer to them as one group. For example, there is still the old stereotype that Roma people are nomads when in fact they want to settle down. As in any culture you have rich and poor ones, which mean of course there are Roma people who are integrated in society.

Besides the media presenting the Roma as lazy people, the political side is particular as well. Necula mentions that the government abuses the Roma people to promote their campaigns, when in fact, they don't support them in an appropriate way. They rather refer to them as a problem than a minority that should be included in Romanian society. For example, even though they have been Roma people in Romania for 800 years, there has never been a museum about them until 2013. Of course, it is private and not supported by the government. Still, Necula is sure that it will take a long way to include the Roma people in Romanian society because they have a different culture and language which should not mean that they can't be integrated. Because of that, Necula considers, that the term of integration is problematic. After our interview, Necula had to join another event. There are many things to do in the future: to take care of education, to solve the problem of housing and many others. But in the end, both sides, romanian and Roma people have to approach each other. Romanian and Roma people have to start a dialogue in order to break the wall and create a bridge instead so that the Romanian society can benefit from that.

Chapitre 3 : « Lorsque les Roms tentent de faire valoir leur droit » Rencontre avec Hatheanu Diana-Olivier (avocate spécialisée dans la défense des minorités)

Diana olivia hatneanu - Groupe Franco-Allemand

Diana Olivia Hatneanu est avocate au barreau de Bucarest spécialisée dans la défense et le respect des droits humains. Elle a défendu de nombreuses affaires liées à la torture, aux traitements inhumains et dégradants pour les victimes de violations des droits humains dans les juridictions nationales et à la cour Européenne des droits de l'homme. Entre 2005 et 2013 elle a été la directrice exécutive de Apador-CH : Association pour la défense des droits humains en Roumanie, créée en 1999 dont les objectifs stratégiques pour 2014-2017 consistent à développer des mécanismes juridiques et institutionnels efficaces pour faire respecter les droits humains, et la surveillance des institutions pertinentes. En Juillet 2013, elle devient membre du comité de la direction de la même organisation.

Les actions prioritaires de l'organisation concernent les violences policières, les règlements et pratiques dans le domaine de la sécurité nationale qui ont un impact sur les droits humains.

Dans le cadre de ses fonctions, l'avocate a plaidé certaines affaires en rapport avec la communauté Roms. Il s'agit des mesures prises par les autorités locales à Baia Mare qu'elle considère comme contraires aux textes internationaux et qui impliquent le maire de Baia Mare accusé d'avoir ordonné la construction d'un mur d'une hauteur de 1.80m et de 89m de longueur destiné à séparer les blocs habités principalement par les Roms du reste de la majorité des habitants de la ville.

Une affaire qui a suscité de vives réactions auprès des organisations des défenseurs des droits humains et des institutions internationales.

Malgré les mouvements protestaires des ONG, le gouvernement Roumain continue de fermer les yeux face aux violations répétées bafouant ainsi les droits humains des minorités. L'indifférence des autorités permet au maire de Baia Mare d'étendre sa politique discriminatoire envers la communauté Roms en expulsant 38 familles du quartier pour les déplacer dans le bloc Craica Pas. Ces déplacements ont provoqué l'empoisonnement de 22 enfants et 2 adultes par ingestion de substances trouvées dans les maisons.

Diana O. Hatneanu (APADOR-CH):

"Deși la prima vedere părem o societate foarte tolerantă, de fapt nu e tocmai așa."

"Although at first glance we seem like a very tolerant society, actually it is not quite so."

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România (APADOR-CH) – Comitetul Helsinki este o organizație neguvernamentală, non-profit, înființată în 1990. Conform propriei descrieri, asociația "acționează pentru protecția drepturilor omului și pentru stabilirea echilibrului atunci când acestea sunt în pericol sau sunt încălcate". Membru din 2001 și mai apoi director executiv, d-na Diana Olivia Hatneanu activează în prezent ca avocat pentru apărarea drepturilor omului în cadrul organizației. Din acest rol, a acceptat să ne acorde un interviu în care atinge câteva puncte importante ale muncii sale. Printre acestea se numără: abuzurile organelor de ordine asupra cetățenilor, un caz de evacuare forțată a unui număr mare de cetățeni de etnie romă, romii-victime ale Mineriei din iunie 1990 și sub-reprezentarea politică a romilor.

APADOR-CH urmărește respectarea drepturilor omului în societatea românească, indiferent de etnia cetățenilor ale căror drepturi au fost încălcate. Asociația are printre altele în vizor monitorizarea abuzurilor forțelor de ordine și a condițiilor de detenție din penitenciare. În anumite cazuri, clienții sunt persoane de etnie romă. De precizat este faptul că abuzurile din partea poliției nu se îndreaptă exclusiv către membri ai minorității rome, fiind vorba despre o problemă generală în societatea românească:

"Ei sunt deseori victime ale abuzurilor poliției și nimic nu se întâmplă în astfel de cazuri. Nimeni nu îi investighează pe polițiști. E o problemă generală, care îi afectează și pe cetățenii de etnie romă."

În România discriminarea este sancționată prin Legea nr. 48 din 2002. Din anul 2003 funcționează și Consiliul Național de Combatere a Discriminării (CNCD) înființat în baza Hotărârii de Guvern nr. 1194 din 12.12. 2001. Conform d-nei avocat Hatneanu, CNCD nu funcționează optim. Totuși, persoanele care se consideră discriminate se pot adresa acestei instituții, care la rândul său poate acorda amenzi. Apărătoarea drepturilor omului remarcă o îmbunătățire a situației față de perioada imediat următoare de la apariția legii antidiscriminare:

"La început, cand legea tocmai fusese promulgată, au fost cazuri în care cetățenii de etnie romă nu puteau intra în baruri sau restaurante. Existau și anunțuri de angajare care îi excludeau. [...] Astfel de cazuri de discriminare evidentă sunt istorie – se mai întâmplă, indirect, dar nu ca înainte, nu în mod vizibil."

D-na Hatneanu se ocupă în prezent de cazul evacuării forțate a unui grup de cetățeni romi. În septembrie 2013 forțele de ordine au obligat aproximativ 80 de persoane de etnie romă să își părăsească locuințele improvizate pe un teren de lângă Eforie Sud (județul Constanța), fără a le oferi o alternativă de relocare imediată. Diana Olivia Hatneanu deplânge tergiversarea soluționării cazului, din cauza procedurilor îndelungate de la judecătorie. Efortul său este acum îndreptat către cererea de daune și găsirea unor locuințe adecvate.

Munca avocatei a avut un impact considerabil, dacă nu istoric. Minerii (13-15 iunie 1990) rămâne o pată în istoria recentă a României. Pe 14 iunie '90 între 10.000 și 12.000 de mineri din Valea Jiului, înarmați cu băte și lanțuri, "au curățat Piața Universității" la cererea președintelui Ion Iliescu. După vandalizarea sediilor partidelor de opoziție, minerii au pătruns și în cartierele în care locuiau romi - Tei, Ferentari, Bucureștii Noi sau Rahova. Dintr-un total de aproximativ 1.300 de ostatici prinși prin București, între 13 și 15 iunie 1990, și închiși în Unitățile Militare de la Măgurele sau Băneasa, peste 700 au fost persoane de etnie romă.

Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) în "cazul Mocanu și alții versus România", caz adus înaintea curții de către d-na avocat Hatneanu, a obligat România să continue investigațiile în dosarul Mineriei. În octombrie 2015, procurorii militari au dispus urmărirea penală sub aspectul săvârșirii infracțiunii contra umanității a fostului președinte Ion Iliescu, dar și a altora care dețineau posturi de conducere relevante la acea vreme.

“La început, cand legea tocmai fusese promulgată, au fost cazuri în care cetățenii de etnie romă nu puteau intra în baruri sau restaurante. Existau și anunțuri de angajare care îi excludeau. [...] Astfel de cazuri de discriminare evidentă sunt istorie – se mai întâmplă, indirect, dar nu ca înainte, nu în mod vizibil.”

D-na Hatneanu se ocupă în prezent de cazul evacuării forțate a unui grup de cetățeni romi. În septembrie 2013 forțele de ordine au obligat aproximativ 80 de persoane de etnie romă să își părăsească locuințele improvizate pe un teren de lângă Eforie Sud (județul Constanța), fără a le oferi o alternativă de relocare imediată. Diana Olivia Hatneanu deplânge tergiversarea soluționării cazului, din cauza procedurilor îndelungate de la judecătorie. Efortul său este acum îndreptat către cererea de daune și găsirea unor locuințe adecvate.

Munca avocatei a avut un impact considerabil, dacă nu istoric. Mineriada (13-15 iunie 1990) rămâne o pată în istoria recentă a României. Pe 14 iunie '90 între 10.000 și 12.000 de mineri din Valea Jiului, înarmați cu bâte și lanțuri, “au curățat Piața Universității” la cererea președintelui Ion Iliescu. După vandalizarea sediilor partidelor de opoziție, minerii au pătruns și în cartierele în care locuiau romi - Tei, Ferentari, Bucureștii Noi sau Rahova. Dintr-un total de aproximativ 1.300 de ostatici prinși prin București, între 13 și 15 iunie 1990, și închiși în Unitățile Militare de la Măgurele sau Băneasa, peste 700 au fost persoane de etnie romă.

Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) în “cazul Mocanu și alții versus România”, caz adus înaintea curții de către d-na avocat Hatneanu, a obligat România să continue investigațiile în dosarul Mineriadei. În octombrie 2015, procurorii militari au dispus urmărirea penală sub aspectul săvârșirii infracțiunii contra umanității a fostului președinte Ion Iliescu, dar și a altora care dețineau posturi de conducere relevante la acea vreme.

“În 1990 minerii au facut multe victime și printre romi.”

Un aspect important în chestiunea minorității rome rămâne reprezentarea lor politică. În legislatura actuală, grupul minorităților naționale din Camera Deputaților numără 17 deputați reprezentând comunitățile etnice recunoscute oficial, exceptând-o pe cea maghiară care are grup separat. România este dată ca exemplu pentru drepturile acordate minorităților. D-na avocat atrage însă atenția asupra faptului ca motivul creării acestui sistem nu e pentru a le acorda celorlaltele minorități drepturi, ci motivele sunt discriminatorii împotriva minorității ungare.

Diana Olivia Hatneanu consideră că reprezentarea romilor este scăzută și că alegerea reprezentanților politici e în mare măsură o competiție între ONG-uri.

Într-un domeniu subfinanțat, d-na Hatneanu se dedică apărării drepturilor omului încercând să acopere o parte din nevoia de asistență legală. E nevoie de muncă asiduă și răbdare, dar rezultatele apar.

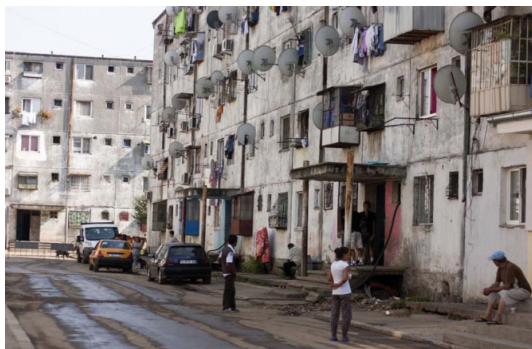
7

Chapitre 4 : A la rencontre des Roms dans le quartier de Ferentari

Ecole Ferentari

Nous avons souhaité nous rendre compte de la gravité des conditions de vie dans lesquelles vivent aux quotidiens les Roms habitant dans le quartier de Ferentari.

Policycenter nous a facilité notre immersion au cœur de ce quartier. Nous étions mal à l'aise face à la réalité dans laquelle vivent ces populations.

Nous avons été frappés de constater que le quartier Ferentari ressemble à un ghetto dans lequel vivent des familles entassées dans des conditions de vie déplorables (quartier insalubre, logement délabré et exigü, ordures jonchant le sol - une poubelle pour tout un quartier soit 90 000 habitants). Le quartier est très peu desservi par les transports et selon Policycenter, les autorités ne trouvent pas la nécessité de débloquer des fonds pour faciliter leur mobilité. Malgré leur situation, les populations trouvent la force et la volonté de se battre pour améliorer leur condition.

Le travail que mène Policycenter sur le terrain vise à accompagner les familles afin de faciliter leur autonomie. Il s'agit de les amener à connaître leurs droits et de les faire respecter. La mobilisation des familles a permis de faire valoir leurs droits et de modifier une partie de leur cadre de vie.

Chapitre 5 : Quelles actions pour la défense des Roms ?

Policycenter, Amnesty International, Romano Buti

Les ONG Policycenter et Officie Watch conduisent de nombreuses actions qui visent à la défense des minorités Roms et Hongroise.

Un rappel à l'histoire de ces deux communautés a été exposé en mettant l'accent sur les différences dans le traitement des discriminations qui continuent à persister pour les Roms ; elles sont d'ordre plutôt sociétal et politique pour les Hongrois. Les ONG s'inquiètent des discours de haine qui persistent majoritairement en direction des communautés Roms. Selon les ONG, des députés d'extrême droite souhaitent supprimer le terme « Roms » pour réhabiliter le terme péjoratif en Roumanie de « Tzigane », des incitations à la stérilisation des Roms se poursuivent afin de faire disparaître la communauté. Les propos xénophobes se développent particulièrement pendant les campagnes électorales. Certains partis politiques mettent l'accent sur la culture traditionnelle du pays la considérant comme devant rester un pays de confession orthodoxe. Un mur a été dressé dans la ville de Baia Mare en Roumanie, dans un quartier Roms.

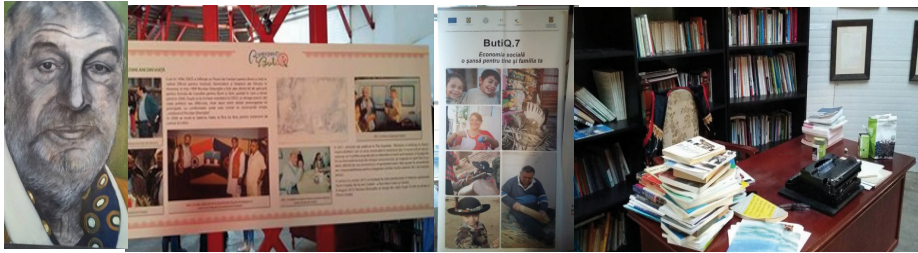
Cette situation entrave la liberté de mouvement pour ces populations vivant dans une insalubrité totale. Les autorités, selon les ONG, prétextent sécuriser les enfants contre les dangers de la route. Certains partis politiques préfèrent des propos négationnistes à l'encontre de l'holocauste Roms perpétré en Roumanie. Les populations Roms n'osent pas revendiquer leur identité par crainte de persécutions. Cette situation présente quelques difficultés dans le recensement des populations. Les ONG tentent d'inciter les communautés à revendiquer leur identité afin qu'ils puissent retrouver leur dignité. La communauté « Rom » en Roumanie reste isolée de tout et souffre d'insalubrité, de toxicité liée à l'environnement, manque d'accès à l'eau et à l'électricité, à l'éducation et aux soins, aux déplacements à l'extérieur des villes qui les amènent à perdre pour certains leur emplois par manque de transports. Toutes ces discriminations renforcent leur marginalisation. Certaines familles se retrouvent privées de logements suite à des expulsions sans préavis et forcées.

L'espérance de vie est de 50 ans pour les Roms pour une moyenne de 75 ans en Roumanie. La marginalisation de ces populations conduit les jeunes à la violence, à la drogue, à la prostitution produisant une vague de mortalité prématurée se situant vers l'âge de 15 ans. Trois facteurs principaux entraînent la déscolarisation des enfants Roms :

- la malnutrition qui est provoquée par le manque de ressources alimentaires dans leur famille et l'absence de cantines scolaires.
- le manque de moyens financiers ne leur permet pas d'acquérir les fournitures scolaires de base (cahiers, crayons, équipements sportifs etc...).
- la responsabilisation précoce des enfants dès l'âge de 12 à 13 ans les obligeant à prendre en charge les petits.

L'action de ces ONG et plus particulièrement celle de Policycenter vise à redonner la dignité à cette communauté en véhiculant des actions visant à stimuler la citoyenneté active chez les Roms et non-Roms par le biais de films et documentaires, de l'éducation non-formelle, rapport média, débat et organisation communautaire. Leur application n'est toutefois pas évidente, malgré des réussites du fait des décalages avec les réalités locales. Les discriminations en tous genres prouvent que la dimension ethnique n'est pas à négliger.

Romano ButiQ est une association Roumaine créée en 2011.

Appuyée par des organismes tels que, le fonds ONG Roumain et le CCFD-Terre Solitaire, l'association a pour but de valoriser les arts liés à la culture Rom. Il s'agit pour l'organisation de mettre en évidence le savoir-faire des Roms afin qu'il soit reconnu par la population Roumaine. Aujourd'hui, cet artisanat dispose d'une plus grande visibilité puisqu'on peut les retrouver dans nos accessoires de cuisines, nos jardins, sac de ville, robes en aluminium pour un défilé de mode qui s'est déroulé à Bucarest. La valorisation des échanges, l'ouverture du dialogue avec la population Roms invitent au débat et questionnent les stéréotypes. Les artisans se transmettent les connaissances au sein de leur famille mais ils n'ont pas fait de longues études et ne maîtrisent ni la comptabilité ni la vente. Romano ButiQ les aides sur ces aspects. L'ONG permet les échanges entre les Roms et les Roumains à travers des actions multiples ; elle accompagne la communauté Rom dans ses démarches administratives (recherche d'emploi, formation, éducation etc...).

Que dit le rapport d'Amnesty International sur la situation des Roms en Roumanie ?

Nous avons souhaité rencontrer les jeunes du groupe d'Amnesty Bucarest pour échanger sur la situation des Roms en Roumanie. Bien qu'il n'existe pas de section à Bucarest, le groupe est pleine expansion. Sa création est récente et les jeunes aspirent une meilleure reconnaissance et une visibilité locale. Le groupe est constitué d'une vingtaine de militants actifs. Ils ne disposent pas de locaux et souhaitent renforcer les actions portées par Amnesty International à travers les campagnes. Les jeunes militants de Bucarest ont témoigné de leur difficulté à sensibiliser la population Roumaine sur les problématiques liées aux droits humains et plus particulièrement sur la campagne « Rom » bien que le rapport d'Amnesty international sur la situation des Roms en Roumanie reste alarmant.

Selon l'ONG, en Roumanie, les Roms sont privés du droit à un logement convenable. Ils sont par conséquent en butte à une pauvreté, une insécurité et une exclusion sociale persistantes. En dépit des obligations incombant à la Roumanie de protéger le droit de tous à un logement convenable, les Roms et les autres personnes qui vivent dans des logements informels demeurent particulièrement exposés au risque d'expulsion forcée, et beaucoup en font l'expérience plusieurs fois dans leur vie. Le présent rapport se penche sur l'impact émotionnel et les répercussions sociales des expulsions forcées sur la vie de cinq Roms et sur celle de leur famille et de leur entourage. Il examine de près les difficultés auxquelles sont confrontées au quotidien ces personnes à qui l'on refuse une place à part entière dans la société.

Par ailleurs, Selon Amnesty International, la Haute Cour de cassation et de justice de Roumanie a confirmé en septembre 2013 l'avis rendu en 2011 par le Conseil national de lutte contre les discriminations, selon lequel le mur de béton érigé à Baia Mare pour séparer les immeubles habités par des Roms du reste du quartier constituait un acte de discrimination.

Projet organisé par :

Avec la participation de

Cette expérience en pleine immersion dans le quartier de Ferentari avec la rencontre des Roms, des militants, nous aura permis de témoigner et de révéler les conditions dans lesquelles vit cette population au quotidien. C'est pour nous un apprentissage mais aussi une reconnaissance que d'avoir approché cette minorité et nous en retiendrons finalement toute la richesse, la solidarité, le savoir-faire, le savoir-vivre, l'ouverture et la générosité qui nous a été transmise.

Ces échanges façonnent notre engagement. Ils participent à la construction de notre citoyenneté européenne et ouvre des perspectives pour agir dans le but de préserver notre vision de l'Europe basée sur les valeurs fondamentales du vivre ensemble, des droits humains et de la paix.

A bientôt dans un
prochain

PRESS.ONS - NOUS